

KARTA OPISU PRZEDMIOTU - SYLABUS

Nazwa przedmiotu
Recykling [S1ETI1>Rec]

Przedmiot

Kierunek studiów
Edukacja techniczno-informatyczna

Rok/Semestr
4/7

Studia w zakresie (specjalność)
–

Profil studiów
ogólnoakademicki

Poziom studiów
pierwszego stopnia

Język oferowanego przedmiotu
polski

Forma studiów
stacjonarne

Wymagalność
obligatoryjny

Liczba godzin

Wykład
15

Laboratorium
15

Inne (np. online)
0

Ćwiczenia
0

Projekty/seminaria
0

Liczba punktów ECTS

2,00

Koordynatorzy

dr hab. inż. Dorota Czarnecka-Komorowska prof.
PP
dorota.czarnecka-komorowska@put.poznan.pl

dr inż. Łukasz Bernat
lukasz.bernat@put.poznan.pl

Wykładowcy

Wymagania wstępne

Student powinien posiadać podstawową wiedzę z zakresu materiałoznawstwa, fizyki i procesów przetwarzania materiałów (metalowych i polimerowych) oraz metod ich badań.

Cel przedmiotu

Poznanie podstawowych zagadnień związanych z organizacją procesów technologicznych recyklingu i utylizacji odpadów tworzyw sztucznych i metali oraz ich znaczenia dla zrównoważonego rozwoju cywilizacyjnego.

Przedmiotowe efekty uczenia się

Wiedza:

student identyfikuje podstawowe pojęcia i definicje działania logistyczne i techniczne dotyczące procesów przetwarzania odpadów (gromadzenie, segregacja, transport itp.). student potrafi wskazać

ekologiczne aspekty recyklingu tworzyw (metali i ich stopów, tworzyw sztucznych itp.).

Umiejętności:

student potrafi zidentyfikować i sklasyfikować odpad (szczególnie niebezpieczny) oraz wybrać najbardziej odpowiedni sposób jego utylizacji. potrafi zaprojektować działania związane z racjonalną gospodarką odpadami. potrafi oszacować poziom odzysku w recyklingu odpadów poprodukcyjnych.

Kompetencje społeczne:

student rozumie znaczenie związków między surowcami, procesami produkcyjnymi, odpadami i środowiskiem. student rozumie konieczność ochrony zasobów naturalnych i środowiska.

Metody weryfikacji efektów uczenia się i kryteria oceny

Efekty uczenia się przedstawione wyżej weryfikowane są w następujący sposób:

Wykład: Zaliczenie pisemne przeprowadzane na koniec semestru (zaliczenie w przypadku uzyskania min. 50,1% poprawnych odpowiedzi). Do 50,0% - ndst; od 50,1% do 60,0% - dst; od 60,1% do 70,0% - dst+; od 70,1% do 80% - db; od 80,1% do 90,0% - db+; od 90,1% - bdb.

Laboratorium: Obecność na wszystkich zajęciach. Pozytywna ocena za sprawozdanie i odpowiedzi pisemne udzielone na pytania osoby prowadzącej zajęcia.

Treści programowe

Wykład

- Światowe zużycie materiałów i energii.
- Zasoby surowców odnawialnych i nieodnawialnych.
- Prawno-administracyjne uwarunkowania gospodarki odpadami w Polsce i UE.
- Definicje i klasyfikacja odpadów (odpady poprodukcyjne i użytkowe).
- Ekologiczne aspekty recyklingu materiałów polimerowych i metalowych.
- Organizacyjne przygotowanie odpadów do procesów przetwarzania (rozdrabnianie, klasyfikacja, sortowanie, zagęszczanie itd.).
- Przebieg procesów wtórnego przetwarzania i ich efekty.
- Techniki recyklingu metali, tworzyw sztucznych, gumy, ceramiki, itp. poparte przykładami.
- Ocena jakości wtórnych materiałów polimerowych.

Laboratorium

- Systemy klasyfikacji i segregacji odpadów polimerowych i metalowych oraz ich stopów.
- Topienie i rafinacja złomu aluminiowego.
- Rozdrabnianie i badania cech granulometrycznych recyklatów polimerowych
- Przetwarzania wtórne (recykulacja) odpadów z tworzyw sztucznych.

Tematyka zajęć

Wykład z Recyklingu tworzyw sztucznych (7,5 godz.)

- Charakterystyka tworzyw sztucznych w aspekcie recyklingu
- Gospodarka cyrkularna tworzyw sztucznych
- Analiza procesów odzysku i recyklingu tworzyw polimerowych (recykling chemiczny, mechaniczny, odzysk energetyczny)
- Techniki sortowania i separacji materiałów polimerowych
- Przykładowe linie do recyklingu mechanicznego odpadów z tworzyw sztucznych
- Przemysłowe technologie poprawy jakości regranulatów

Wykład z Recyklingu metali (7,5 godz.)

- Definicje dotyczące odpadów i recyklingu metali,
- Gospodarka odpadów metalowych,
- Charakterystyka katalogu odpadów,
- Przepływ odpadów metalowych w procesie wytwarzania części,
- Metody zbiórki odpadów metalowych,
- Metody przetwarzania odpadów metalowych (rozdrabnianie, klasyfikacja, sortowanie, zagęszczanie),
- Recykling staliw i żeliw (klasyfikacja złomu stalowego i żeliwnego, proces wytwarzania stali ze złomu),

- Recykling aluminium i jego stopów (klasyfikacja stopów aluminium, sortowanie, termiczne usuwanie powłok lakierniczych, piece do topienia złomu drobnego i grubego, rafinacja, zintegrowany zakład topienia, recykling puszek, linia do topienia puszek),
- Recykling miedzi i jego stopów (klasyfikacja stopów miedzi, materiały miedzionośne, przetwarzanie zużytego sprzętu elektronicznego i elektrycznego, recykling kabli),

Laboratorium z Recyklingu tworzyw sztucznych (7,5 godz.)

1. Ocena cech fizycznych np. granulometrycznych surowców wtórnych
2. Ocena właściwości przetwórczych wytworów recyklingu mechanicznego
3. Metody identyfikacji tworzyw w aspekcie sortowania odpadów
4. Separacja flotacyjna i elektrostatyczna tworzyw sztucznych

Laboratorium z Recyklingu metali (7,5 godz.):

1. Klasyfikacja złomu ze względu na wymiary, pochodzenie, skład chemiczny, itp.,
2. Metody sortowania złomu stosowane w skupach surowców wtórnych metalowych
3. Topienie złomu cienkościennego i rafinacja stopów aluminium
4. Ocena jakości metalurgicznej próbek odlanych ze złomu aluminiowego

Metody dydaktyczne

Wykład: prezentacja multimedialna, prezentacja ilustrowana przykładami podawanymi na tablicy.

Laboratorium: zajęcia praktyczne, wykonywanie eksperymentów, dyskusja, praca w zespole.

Literatura

Podstawowa

1. Czarnecka-Komorowska D., Przetwórstwo i recykling tworzyw i kompozytów polimerowych w obiegu zamkniętym, Wyd. Politechniki Poznańskiej, 2023
2. Bilitewski B. i inni, Podręcznik gospodarki odpadami, Wyd. Seidel-Przywecki W-wa 2003 (2006).
3. Kozłowski M., Plastics Recycling in Europe, Wyd. Politechniki Wrocławskiej 2006.
4. Wilczyński K. Reologia w przetwórstwie tworzyw sztucznych, Wyd. Naukowo-Techniczne, W-wa 2001.
5. Ulewicz M., Procesy odzysku i recyklingu metali nieżelaznych i stali, Wyd. Politechniki Częstochowskiej 2015. ISBN 978-83-7193-636-4.
6. Ulewicz M., Siwka J., Procesy odzysku i recyklingu wybranych materiałów, Wyd. Wydziału Inż. Proc., Mat. i Fizyki Stosowanej Politechniki Częstochowskiej, Częstochowa 2010.

Uzupełniająca

1. Oprędkiewicz J., Technologie i systemy recyklingu samochodów, WNT Warszawa 2003
2. Praca zbiorowa pod red. Jerzego J. Sobczaka, Odlewnictwo Współczesne. Poradnik Odlewnika, Wyd. Stowarzyszenia Technicznego Odlewników Polskich, Tom 1. Materiały, Kraków 2013. ISBN: 878-83-904306-9-0
3. Brandrup, J., Bittner, M., Menges, G., and Michaeli, W. (1996) Recycling and recovery of plastics, Carl Hanser Verlag, Germany.
4. Letcher T., Plastic Waste and Recycling: Environmental Impact, Societal Issues, Prevention, and Solutions, 1st Edition, Academic Press 2020.
5. Pascoe, R. D. (2000) Sorting of Waste Plastic for Recycling, Rapra Review Reports, 11, 4.

Bilans nakładu pracy przeciętnego studenta

	Godzin	ECTS
Łączny nakład pracy	45	2,00
Zajęcia wymagające bezpośredniego kontaktu z nauczycielem	30	1,50
Praca własna studenta (studia literaturowe, przygotowanie do zajęć laboratoryjnych/ćwiczeń, przygotowanie do kolokwium/egzaminu, wykonanie projektu)	15	0,50